KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL

2013-2024

PLANPROGRAM

Hitra kommune

FASTSATT I HITRA KOMMUNESTYRE 18.06.2013

INNHOLD

1 LITT BAKGRUNNSINFORMASJON 3
1.1 Kommuneplanlegging 4
1.1.1 Kommunal planstrategi 4
1.1.2 Kommuneplanen 4
1.2 Visjon og overordna mål for Hitra kommune 4
2 HITRA KOMMUNE SINE OPPGAVER OG ULIKE ROLLER 5
2.1 Kommunens ulike roller 6
2.1.1 Kommunen som tjenesteyter og velferdsprodusent 6
2.1.2 Kommunen som tilrettelegger og samfunnsutvikler 6
2.1.3 Kommunen som myndighetsutøver og forvalter av fellesskapets verdier 6
2.1.4 Kommunen som arbeidsgiver 7
3 OVERORDNEDE LOVER SOM MÅ TAS HENSYN TIL 8
3.1 Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 9
3.1.1 Regional planstrategi 9
3.1.2 Overordnede føringer og endringer i rammebetingelser 10
4 MULIGHETER OG UTFORDRINGER – HVORDAN SKAL SAMFUNNET PÅ HITRA UTVIKLES? 13
4.1 Dagens målsettinger 14
4.2 Telemarksforskings suksessfaktorer 14
4.3 Bærekraftig utvikling, klima og energI 14
4.4 Befolkningsutvikling og demografi 15
4.5 Sysselsetting- og næringsutvikling 15
4.5.1 Kommunens tilgjengelige ressurser – økonomisk handlefrihet 18
4.5.2 Utfordringer og eventuelle omstillinger i næringslivet 18
4.5.3 Næringsområdet på Jøstenøya, Hitra kysthavn og Hitra Industripark 20
4.5.4 Kommunens mulige engasjement i næringslivet 20
4.6 Teknisk infrastruktur, beredskapshensyn og samfunnssikkerhet 20
4.7 Barnehage og skole 21
4.8 Kultur, idrett, friluftsliv og frivilligheten 21
4.9 Helse og omsorg 21
4.10 Livsløpstankegangen og tverrfaglig samarbeid 22
4.11 Viktige fokusområder for planarbeidet 22
5 PROSESS, FREMDRIFTSPLAN OG OPPLEGG FOR MEDVIRKNING 23
5.1 Dialog om Hitras utvikling og fremtid 24
5.1.1 Arbeid med scenarioer 24
5.2 Opplegg for medvirkning 24
5.2.1 Kommuneplan-kafé, møter med fokus på tema 24
5.2.2 Arbeid med tverrfaglig organisasjonsmetodikk 25
5.2.3 Media og nettbasert informasjon 25
5.3 Organisering av kommuneplanprosessen 25
5.4 Fremdriftsplan 25

1 LITT BAKGRUNNSINFORMASJON

Plan- og bygningslovens §10-1 gir kommunene i oppgave å vurdere kommuneplanen samlet minst en gang hver kommunestyreperiode. Dette er gjort gjennom arbeidet med kommunal planstrategi. Planstrategien ble vedtatt i kommunestyret høsten 2012. I planstrategien ble det på bakgrunn av de endringer man har hatt i Hitra de siste årene, konkludert med at det må utarbeides en ny samfunnsplan for kommunen.

Første milepæl i arbeidet med samfunnsplanen er å utarbeide planprogram. Planprogrammet skal gjøre rede for hva vi vil konsentrere oss om i revisjonen. Hvordan vi skal foreta planarbeidet utdypes og detaljeres i planprogrammet. Planprogrammet skal dermed gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger.

Forslag til planprogram sendes på høring i minimum 6 uker etter vedtak i planutvalget (formannskapet) og fastsettes deretter av kommunestyret.

1.1 KOMMUNEPLANLEGGING

Planlegging i kommunene skal samordne den fysiske, økonomiske, sosiale, estetiske og kulturelle utviklingen.

1.1.1 Kommunal planstrategi

Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Plansystemet er et av kommunens viktigste styringsverktøy, og det er derfor viktig å ha en tydelig strategi for hvordan plansystemet skal håndteres og fungere i kommuneorganisasjonen. Hitra kommunes planstrategi ble vedtatt i k-sak 98/12 den 6.9.12. Planstrategien kan leses i sin helhet her[1]

1.1.2 Kommuneplanen

Kommuneplanen består av en samfunnsdel og en arealdel. Kommuneplanens samfunnsdel skal i et langsiktig perspektiv angi mål for utviklingen i kommunen og gi retningslinjer for sektorenes planlegging. Kommuneplanens arealdel skal gi retningslinjer og overordnede bestemmelser for forvaltning av arealer og andre naturressurser. Kommuneplanen skal opp til ny vurdering i hver valgperiode. Det kan også lages del- og temaplaner som omhandler utvalgte geografiske områder eller deler av virksomheten. De langsiktige hovedmålene i kommuneplanen er utgangspunkt for 4-årige delmål i handlingsprogrammet som igjen er utgangspunkt for 1-årige resultatmål i enhetenes virksomhetsplaner. Den langsiktige planleggingen konkretiseres i kommunens årsbudsjett og i økonomiplanen som rulleres hvert år og har et 4-årig perspektiv.

1.2 VISJON OG OVERORDNA MÅL FOR HITRA KOMMUNE

Visjonen kan defineres som et bilde på hvordan man ønsker at Hitra skal være i fremtiden. Visjonen er et uttrykk for ønsker, behov, verdier og drømmer for kommunen som helhet. Målene beskriver mer konkret hva man ønsker å oppnå. Det finnes flere arbeidsmetoder for å komme frem til ønsket målsetting. Hvilken metodikk kommunen ønsker å benytte i prosessen blir tatt opp i kapittel 5.

[1] Adresse til nettsted: http://www.hitra.kommune.no/aktuelt/hoeringer/Documents/Kommunal%20planstrategi%20for%20Hitra%202012-2015%20vedtatt/Kommunal%20planstrategi.pdf

2 HITRA KOMMUNE SINE OPPGAVER OG ULIKE ROLLER

Hitra sin kommuneorganisasjon har svært varierte og store oppgaver som landets kommuner for øvrig. Kommunen skal yte lovpålagte pleie- og omsorgstjenester og ha et godt undervisningstilbud, samtidig som kommunen har en viktig rolle i arbeidet med å legge til rette for en fremtidsrettet og god samfunnsutvikling og verdiskaping i næringslivet. Kommunen er også en stor arbeidsgiver, og det settes høye krav til både effektiv organisering og kommunens bruk av lokalsamfunnets ressurser.

2.1 KOMMUNENS ULIKE ROLLER

2.1.1 Kommunen som tjenesteyter og velferdsprodusent

Kommunen har et overordnet ansvar for velferdstilbudet til sine innbyggere, bl.a. i forhold til barnehager, grunnskoleopplæring, sosialtjeneste, primærhelsetjeneste, helse- og omsorgstjeneste og en god og verdig eldreomsorg. Nærhet til innbyggerne gir kommunen gode forutsetninger for å tilrettelegge for effektiv tjenesteproduksjon innenfor en rekke av de viktigste velferdsoppgavene.

Forventningene til kommunal tjenesteyting øker i takt med velferdsøkningen. Det stilles krav til at kommunen skal bidra til sysselsetting og bosetting, at kommunen må møte «eldrebølgen» ved å øke tilbudet på pleie- og omsorgstjenester, og det stilles stadig høyere krav til kvalitet i skolen.

2.1.2 Kommunen som tilrettelegger og samfunnsutvikler

Stedlig suksess[2] er noe mange kommuner ønsker å oppnå. I studien «Suksessrike distriktskommuner» [3] publisert av Telemarksforsking i 2012, ble Hitra ranket best samlet sett over områdene basisnæring, besøksnæring og bosetting av totalt 177 distriktskommuner. I denne undersøkelsen peker studien på tre hovedfunn som er felles for distriktskommunene som har opplevd suksess. Den første indikatoren er at i kommuner som lykkes med god utvikling, finner man tydelige spor av en **offensiv og optimistisk utviklingskultur**. Stedlig suksess handler altså om stedlig kultur. Den andre suksessfaktoren er å være i stand til å **utnytte «smådriftsfordeler»** som distriktskommuner ser ut til å inneha. «Smådriftsfordelene» handler ofte om kunnskapsdeling og tillitsbygging på tvers av fag- og sektorgrenser og at det er kort vei mellom ideer og beslutninger. Den tredje faktoren er **betydningen av lokale entreprenører** – det som ofte går under betegnelsen «ildsjeler». I mange tilfeller vil enkeltpersoner være viktige for betydningsfulle tiltak, nyskapningsinitiativer eller nye veivalg som blir tatt i kommunen. Dette handler både om personer i og utenfor den kommunale organisasjonen.

I studien som Telemarksforskning gjennomførte pekes det også på at de kommunene som har lykkes, har benyttet de anledninger som er kommet. De suksessrike kommunene ser ut til å ha hatt et særlig heldig grep med å «fange mulighetene» - snu kriser til muligheter, se på farer som potensialer osv.

En ny viktig faktor i kommunens arbeid som samfunnsutvikler, er fokuset på folkehelse[4] som skal innarbeides tverrfaglig i alle sektorer. Dette må ha stort fokus i arbeidet med samfunnsplanen.

2.1.3 Kommunen som myndighetsutøver og forvalter av fellesskapets verdier

Som myndighetsutøver pålegger Hitra kommune plikter og tildeler rettigheter innenfor de rammene som lover og statlige retningslinjer trekker opp. Kommunen er myndighetsutøver i en rekke sammenhenger,

[2] Begrepet «stedlig suksess» forstås i denne sammenhengen som en kombinasjon av et steds vekst i sysselsetting og befolkningsutvikling. Suksess er å vokse i bosetting og/eller sysselsetting mer enn resten av andre norske distriktskommuner.

[3] Adresse til nettsted: http://www.telemarksforskning.no/publikasjoner/filer/2097.pdf

[4] Adresse til nettsted: http://www.helsedirektoratet.no/publikasjoner/folkehelse-og-kommuneplanlegging-moment-og-tipsliste/Publikasjoner/folkehelse-og-kommuneplanlegging-moment-og-tipsliste.pdf

f.eks. i saker etter sosial- og helselovgivningen, plan- og bygningsloven og tilskuddsforvaltning til frivillige lag for å nevne noe.

Hitra kommune har oppgaver både som velferdsprodusent og som myndighetsutøver. Dette gjør hensynet til rettssikkerhet viktig i forholdet mellom kommunen og innbyggerne. Rettssikkerhet innebærer at den enkelte skal være sikret mot overgrep og vilkårlighet fra myndighetenes side, at den enkelte skal ha mulighet til å forutberegne sin rettsstilling og forsvare sine rettslige interesser. Det stilles krav både til selve saksbehandlingen og til innholdet i de vedtak som fattes. Kommunen må derfor til enhver tid ha en arbeidsstokk som er dimensjonert både faglig og størrelsesmessig etter det arbeidet som skal utføres.

2.1.4 Kommunen som arbeidsgiver

Utbyggingen av det norske velferdssystemet, bl.a. omsorgssektoren og undervisning, har bidratt til å skape et stort behov for arbeidskraft i kommunesektoren. Et godt utbygd tjenestetilbud vil ofte være en nødvendig betingelse for å rekruttere og beholde mennesker med nøkkelkompetanse. Dette kan dermed være en viktig konkurransefaktor for kommunen, bl.a. i forhold til å etablere og utvikle bedrifter og arbeidsplasser innenfor det som ofte betegnes som kunnskapsbaserte næringer, men også i forhold til kommunens egen virksomhet innenfor bl.a. administrasjon og utdanning.

Hitra kommune som organisasjon, tilrettelegger og samfunnsutvikler:

- Hvordan kan kommunen ha enda større fokus på suksessfaktorene nevnt over?
- Hvordan tilrettelegger vi for et godt og helhetlig fokus på folkehelse i kommunen?
- Hvilke verdier og hvilken bedriftskultur skal prege kommune-organisasjonen?
- Hvordan kan Hitra kommune bli enda mer attraktiv som arbeidsgiver?
- Hvordan kan man arbeide for at Hitra sine private arbeidsgivere kan bli enda mer attraktive som arbeidsgivere slik at flyttestrømmen opprettholdes.
- Fokus på tilstrekkelig og riktig kompetanse.

3 OVERORDNEDE LOVER SOM MÅ TAS HENSYN TIL

Kommunen må ta hensyn til overordnede lover, forskrifter, retningslinjer og planer i sin kommuneplanlegging. Denne delen av planprogrammet tar for seg de viktigste av disse planforutsetningene

3.1 NASJONALE FORVENTNINGER TIL REGIONAL OG KOMMUNAL PLANLEGGING

Regjeringen vedtok i juni 2011 en kongelig resolusjon om nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Dette er utgitt som et eget dokument[5]. De nasjonale forventningene knyttes bl.a. til:

- *Klima og energi*
- *By- og tettstedsutvikling*
- *Samferdsel og infrastruktur*
- *Verdiskaping og næringsutvikling*
- *Natur, kulturmiljø og landskap*
- *Helse, livskvalitet og oppvekstmiljø*

3.1.1 Regional planstrategi

Sør-Trøndelag fylkeskommune vedtok regional planstrategi[6] 25.4.2012. Den regionale planstrategien skal gjøre rede for viktige regionale utviklingstrekk og utfordringer, og vurdering av langsiktige utviklingsmuligheter. Videre skal denne planstrategien gi en oversikt over prioriterte planoppgaver. I regional planstrategi er det lagt opp til fokus på følgende:

Prioriterte områder:

- *Klima som utfordring og mulighet*
- *Energi - produksjon og anvendelse*
- *Forskning og utvikling for verdiskaping i samfunns- og næringsliv*
- *Bruk av naturressurser i et bærekraftig perspektiv*
- *Kommunikasjoner – interne og eksterne forbindelser*
- *En region og lokalsamfunn som er attraktiv for næringsutvikling og bosetting*

Regionale myndigheter mener klimahensyn vil måtte implementeres innen de fleste sektorer og politikkområder. En felles regional transportplan er under utarbeidelse. Sør-Trøndelag har en klima- og energiplan som skal rulleres.
Enøk-potensialet i produksjonsbedrifter i Trøndelag er utredet, og skal følges opp med tiltak. Det vil også bli utarbeidet en felles FoU strategi for Trøndelag.

Vedtatte strategier i landbruksmelding og marin strategiplan rulleres og følges opp med handlingsplaner. Regionen har et felles ansvar som vannregionmyndighet. Strategisk reiselivsplan og kulturnæringsplan for Trøndelag følges opp med handlingsplaner.

Eventuelle føringer i Regional klimaplan og transportplan må innarbeides i kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.

Temaene nevnt over må være en del av det fokuset som man har i samfunnsplanen slik at Hitra sin plan henger sammen med de målene man har nasjonalt for landet vårt.

[5] Adresse til nettsted: http://www.regjeringen.no/pages/16723462/T-1497.pdf
[6] Adresse til nettsted: http://stfk.no/upload/A/2012/Aktuelt/Regional%20planstrategi%20for%20S%c3%b8r-Tr%c3%b8ndelag%202012-2015.pdf

3.1.2 Overordnede føringer og endringer i rammebetingelser

Parallelt med planarbeidet foregår det også en rekke andre plan- og utviklingsprosesser, med stor betydning for utviklingen av regionen vår. Noen av de mest sentrale prosessene er:

Samhandlingsreformen:

Formålet med samhandlingsreformen[7] er rett behandling på rett sted til rett tid. Et av målene med reformen er at kommunen skal overta en del av ansvaret som sykehusene har i dag. Samhandlingsreformen skal på sikt gi mer helse for kronene. Kommunene skal nå sørge for en helhetlig tenkning med forebygging, tidlig inngripen, tidlig diagnostikk, behandling og oppfølging, slik at helhetlig pasientforløp i størst mulig grad kan oppnås. Reformen forventes å gi store utfordringer for kommunene i årene som kommer. Samhandlingsreformen trådte i kraft 1.1.2012, og kommunen overtok da finansieringsansvaret for utskrivningsklare pasienter. Arbeidet med samhandlingsformen gjennom SiO (Samhandlingsreformen i Orkdalsregionen) og prosjektets rapport finnes her[8].

Folkehelse:

Folkehelsearbeidet har som hovedmål å fremme god og rettferdig fordeling av helse. (For å kunne utjevne helseforskjellene, må også forskjellene i levekår utjevnes). Dette krever tverrsektoriell innsats og engasjement i lokalsamfunnet. Frivillige lag og foreninger er spesielt viktige i dette arbeidet. Ny folkehelselov[9] gjelder fra 1.1.2012, og gir Hitra kommune forpliktelser til å tenke folkehelse tverrsektorielt. Konsekvenser for folkehelsen skal vurderes i all kommunal planlegging, ikke bare innen helsesektoren. Man ser at fokus på tidlig forebygging vil kunne redusere mange av de sykdommer som mennesker får senere i livet. Det er av den grunn særlig viktig med forebyggende arbeid i alderen 0-20 år. Dette er også den aldersgruppen som regionale myndigheter ønsker å ha fokus på med tanke på forebygging.

Folkehelse på Hitra:

- Hva er "god helse" for oss på Hitra?
- Hvordan har hitterværingen det?
- Hvordan skal vi jobbe for at alle får oppleve god helse?
- Hvilken forebyggende innsats kan settes inn?

Det er derfor viktig at kommunen håndterer folkehelse som utfordring i hele organisasjonen, og at man ser på hvilke måter man skal møte utfordringen på bred front. Dette bør gi utslag i utvikling av nye tiltak og prioriteringer.

EUs vanndirektiv:

Vanndirektivet er et av EUs viktigste miljødirektiver, og er banebrytende for norsk vannforvaltning. Hovedmålet er å sikre god miljøtilstand (tilnærmet naturtilstand) i vassdrag, grunnvann og kystvann. Forvaltningsplan for alle vannområdene i Trøndelag skal vedtas i 2015, og har planperiode på 2015-2021. Hitra er en del av

[7] Adresse til nettsted: http://www.regjeringen.no/nb/dep/hod/kampanjer/samhandling/om-samhandlingsreformen/samhandlingsreformen-i-kortversjon.html?id=650137

[8] Adresse til nettsted: http://www.hitra.kommune.no/tjenester/side/Samhandlingsreformen/Documents/Sluttrapport%20SIO.pdf

[9] Adresse til nettsted: http://www.regjeringen.no/nb/dep/hod/tema/folkehelse/folkehelsearbeid.html?id=673728

vannregion Trøndelag[10] sammen med andre kommuner i Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag, samt deler av Nordland, Hedmark, Oppland og Møre og Romsdal fylker. Det er viktig at Hitra gjennom sitt samfunnsarbeid tar hensyn til de overordnede mål i direktivet.

Kystsoneplan:

Hitra er med i samarbeidsprosjektet Kysten er klar. Ett av arbeidsfeltene for samarbeidsprosjektet er at kommunene Agdenes, Snillfjord, Bjugn, Frøya, Hemne, Hitra, Osen, Rissa, Roan, Ørland og Åfjord skal lage en felles kystsoneplan. Planen skal omfatte alt sjøareal og kystsonen i alle de 11 kommunene. Mer informasjon om prosjektet finnes her[11].

Felles fylkesplan for Trøndelag

Fylkesplan for perioden 2009-2012[12] omfatter både Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag, og er utarbeidet i fellesskap.

Fylkesdelplan for klima og energi

Regional plan klima og energi for Sør-Trøndelag 2010-2014 ble vedtatt i fylkestinget 15. desember 2009. Planen finner du her[13].

Fylkesdelplan for vindkraft

Sør-Trøndelag har egen fylkesdelplan for vindkraft[14] som gir retningslinjer for slik utbygging.

Risiko- og sårbarhetsanalyse for Trøndelag

Det er arbeidet med ROS-analyse for Trøndelag. Fylkesmannen har informasjonen og samlet rapportene på denne siden[15]. Risiko- og sårbarhetsanalyse for Hitra ligger her[16].

Gjeldende samfunnsplan

Hitra kommune sin gjeldende samfunnsplan[17] ligger på kommunen sine hjemmesider.

Strategisk plan for næringsutvikling

Hitra næringsforening utarbeidet i 2007, i samarbeid med flere instanser, en strategisk plan for næringsutvikling. I arbeidet med ny samfunnsplan blir det viktig å inkludere næringslivets mål da dette henger tett sammen med samfunnsplanen.

Andre kommunale planer

Det vises her til kommunal planstrategi.

Behov for utredninger

Arbeidet med kommuneplanen forutsettes i hovedsak å bygge på kjent informasjon, men det kan også være behov for ny kunnskap. Følgende undersøkelser kan være aktuelle å gjennomføre i løpet av planperioden:

- ROS-analyse (risiko- og sårbarhetsanalyse)
- Behov knyttet til skole og barnehage

---

[10] Adresse til nettsted: http://www.vannportalen.no/hoved.aspx?m=36300

[11] Adresse til nettsted: http://www.kystenerklar.no/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=114&Itemid=126

[12] Adresse til nettsted: http://www.stfk.no/upload/Inform/Dokumenter/Felles%20fylkesplan%20web.pdf

[13] Adresse til nettsted: http://www.stfk.no/upload/RegUt/Klima%20Kristin%20B/REG-PLAN%20SLUTTVERSJON.pdf

[14] Adresse til nettsted: http://www.stfk.no/no/Tjenester/Plan_og_Miljo/Vindkraft/

[15] Adresse til nettsted: http://www.fylkesmannen.no/Sor-Trondelag/Samfunnssikkerhet-og-beredskap/

[16] Adresse til nettsted: http://www.hitra.kommune.no/tjenester/beredskapsplan/Documents/Risiko%20og%20sårbarhetsanalyse%20(ROS)%202009.pdf

[17] Adresse til nettsted: http://www.hitra.kommune.no/tjenester/Kommuneplan/Samfunnsdel/Documents/Strategisk%20plan%20for%20samfunnsutvikling%202007%20-%202018.pdf

- Utredning av rekrutteringsbehov for Hitra kommune med utgangspunkt i Rammeområde 3 sin rekrutteringsplan.
- Utredning av fremtidens boligbehov – fokus på bolyst
- Hvilke muligheter har Hitra for å utvikle seg som pendlerkommune?
- Behov for systematisk arbeid opp mot integrering.(Integrering er denne sammenheng tilrettelegging og tilpassing for at tilflyttere skal bli inkludert i samfunnet på Hitra.)
- Synliggjøring av vekstpotensialet for kommunikasjon fra/ til kommunen.
- Utredning av hvilke næringslivstyper som kan være aktuelle for å sikre et bredere arbeidsmarked.

Samordning av alle gode intensjoner:

- Kommunen skal løse mange oppgaver og må evne å kunne tenke mange tanker samtidig under arbeidet med kommuneplanen.
- Hovedoppgaven blir å forme en plan som tar opp i seg alle retningslinjene vi har å forholde oss til, samtidig som man har fokus på god utvikling for Hitra.
- En av de viktigste utfordringene i planen blir å prioritere (rangere etter viktighet) blant oppgavene i samfunnsplanen, slik at man får satt fokus på de viktigste oppgavene.

4 MULIGHETER OG UTFORDRINGER - HVORDAN SKAL SAMFUNNET PÅ HITRA UTVIKLES?

Kommuneplanen er et viktig utgangspunkt i planleggingen av framtidas Hitra gjennom utforming av verdier, visjoner og overordna mål for kommunen.
Når kommuneplanen utformes må den ta utgangspunkt i viktige tema som bærekraftig utvikling, klima og energi, befolknings-, sysselsettings- og næringsutvikling, teknisk infrastruktur, beredskapshensyn og samfunnssikkerhet, utdanning og folkehelse, helse og omsorg, og boligområder, tettsteds- og næringsutvikling.

Det å finne overordnede målsettinger for en kommunes utvikling gjennom 12 år, kan by på utfordringer. Fokusområdene må ha bakgrunn i analyser av samfunnet samt at man må anta hvilken utvikling man får på bakgrunn av disse analysene.

Vi vet mye om kommunen på nåværende tidspunkt. Det er blant annet gjort et grundig arbeid gjennom et prosjekt gjennomført av Distriktssenteret, som har brukt Telemarksforsking for å se på hva som gjør at noen distriktskommuner opplever suksess og andre ikke. Forskningsmaterialet (Link til hovedrapporten finnes i kapittel 4.2) peker på viktige tema som må tas opp til diskusjon i hittersamfunnet, slik at man kan få en god utvikling videre. For det er lett å enes om at man ønsker en god utvikling, *men det å definere hva god utvikling er for Hitra*, blir en av de store oppgavene i planarbeidet.

Det er også lett å bli enig om at man ønsker at befolkningen på Hitra skal ha et godt liv i gode omgivelser, men hvordan finner vi frem til hva som er et godt liv? Dette må man ha brede debatter om samtidig som det blir politikerne sin oppgave å prioritere tiltak og gi oppgaver til kommunen som helhet, der dette blir nødvendig.

I årene foran oss vil det komme store oppgaver som skal løses av små samfunn, og da er det av betydning at oppgavene vi gir oss selv er klare og entydige.

Ett tema det er reist debatt om i flere kommuner, er menneskets opplevelse av mestring. Begrepet mestring i sin videste forstand henger ofte sammen med et godt liv, selvstendighet, trygghet og ikke minst frihet. Å oppleve mestring vil også være en viktig del av å oppfatte god folkehelse samt kravene til å universelt utforme et godt samfunn.
Nedenfor er det satt opp fokusområder som tar opp i seg de nasjonale mål samt legger et arbeidsperspektiv ut fra de lokale forutsetninger for planarbeidet.

4.1 DAGENS MÅLSETTINGER

I dag har Hitra kommune følgende overordnede målsettinger:

- Kommunen som satser på barn og unge
- med arbeidsplasser for framtida
- et senter for kulturell verdiskaping
- med livskvalitet for alle
- med god offentlig service og tjenester
- som førende i regional tenking og utvikling

Er dette fremdeles viktige og realistiske (oppnåelige) målsettinger i dag?
Vil det være nødvendig å justere kursen i forhold til endringene som Hitra har gjennomgått?

4.2 TELEMARKSFORSKINGS SUKSESSFAKTORER

Telemarksforsking har gjennom sitt arbeid i et utvalg av distriktskommunene, definert en modell med faktorer som er med og skaper suksess i distriktene. Rapporten finnes i sin helhet her[18].
Telemarksforsking konkluderer at: «Steder vokser dermed fram av ulike årsaker – men mennesker står sentralt i alle tre. Vi har utviklet en modell hvor vi sorterer den stedlige veksten i tre attraktivitets-dimensjoner: *Attraktivitet som bosted, besøkssted eller som bedriftssted.»*

Hitra kan bli mer attraktiv som **bosted** gjennom bl.a.:

- å stimulere til boligbygging
- å skape sosiale møteplasser og sentra
- å støtte næringsutvikling hos naboer
- å bedre kommunikasjon for pendlere
- å ta bedre vare på innvandrere

[18] Adresse til nettsted: http://www.telemarksforskning.no/publikasjoner/filer/2097.pdf

Hitra kan bli mer attraktiv for **besøk** gjennom bl.a.:

- nye tilbud til egne innbyggere
- tilbud for andre i region og fylke
- hyttebygging
- fortsatt destinasjonsutvikling og fokus på turisme
- kontinuerlig omdømmebygging

Hitra kan bli mer attraktiv for **bedrifter** gjennom bl.a.:

- å bli mer attraktiv for kompetente arbeidsgivere/ -takere
- samarbeid over kommunegrenser
- fokus på innovasjon og nettverk

Figur 1 Attraktivitetspyramiden

4.3 BÆREKRAFTIG UTVIKLING, KLIMA OG ENERGI

Begrepet "Bærekraftig utvikling" er opprinnelig definert som *"en utvikling som tilfredsstiller dagens generasjons behov uten at det går på bekostning av fremtidige generasjoners mulighet til å tilfredsstille sine behov."*
Hitra kommune har utarbeidet en energi- og klimaplan som lister opp mål for redusert klimautslipp og energibruk, og det er de siste år arbeidet med å løfte kvalitetsnivået på kommunale bygninger slik at disse er mer energibesparende ut fra punkter i denne planen. Energi- og klimaplanen må også være med som bakgrunn for arbeidet med samfunnsplanen.

Hitra har et stort mangfold av naturressurser som er viktig både for næringsutvikling og for befolkningens mulighet for å utøve friluftsliv. I arealplanen er det fokusert på et balansert forhold mellom vern og bruk. Dette forholdet vil igjen bli vurdert ved rullering av kommuneplanens arealdel i 2015.

Hitra er sårbar for klimatiske endringer da kommunens hovednæring er avhengig av stabile klimatiske forhold. En økning i havtemperatur vil kunne være kritisk for oppdrettsnæringen. Kommunens vanntilgang er også en faktor som det er viktig å ha fokus på. Drikkevann og produksjonsvann innenfor lokal industri baseres på overflatevann som renses. Vanntilgang er dermed en faktor som må ha fokus ved vurdering av hvordan samfunnet på Hitra skal utvikles.

4.4 BEFOLKNINGSUTVIKLING OG DEMOGRAFI

Hitra har opplevd en vekst i befolkningstallet som ikke var ventet ut fra tidligere fremskrivninger. De siste år har kommunen hatt en økning i innbyggertall på ca. 10 %. Kommunen må nå arbeide godt for å holde denne veksten ved like. En av oppgavene i samfunnsplanen blir å finne faktorene som kan påvirke veksten enda mer i positiv retning. Et av de viktigste punktene å merke seg er at befolkningsveksten i sin helhet har bakgrunn i arbeidsinnvandring, mens det på samme tid er fødselsunderskudd og fraflytting av innenlandske personer, se figur 2 side 16. Hitra har også en ung befolkning og man ser av utviklingen at en eldrebølge først kan ventes i 2020, se figur 3 side 16

Hitra har en sterk grendestruktur, se figur 4 side 17, flere velfungerende tettsteder og et godt fungerende sentrumsområde. Samfunnet er oversiktlig og hitterværingen har en sterk identitetsfølelse. En viktig oppgave for kommunen som samfunn, blir å integrere tilflyttere på en god måte og samtidig videreformidle de gode kvalitetene Hitra allerede har. Samfunnsplanen må ta opp i seg hvordan dette skal skje. Det er også viktig i arbeidet med samfunnsplanen å se på de muligheter og utfordringer som følger det faktum at flere benytter fritidsboligene til bosted.

Befolkningsutvikling:

- Hvilke mål for vekst bør vi sette oss?
- Hvordan opprettholder vi den positive befolkningsveksten?
- Hvilke suksessfaktorer skal vi arbeide ut fra for å bli en enda mer attraktiv bostedskommune?

4.5 SYSSELSETTING- OG NÆRINGSUTVIKLING

Hitra kommune har flere sysselsatte i primærnæringene (landbruk, fiske og oppdrett) og sekundærnæringene (videreforedling, industri og anlegg), og færre i tertiærnæringene (offentlig og privat tjenesteyting) enn gjennomsnittet for Sør-Trøndelag og Norge som helhet, se figur 5 side 17.
Hitra er en vekstkommune med god næringsutvikling og befolkningsutvikling. Totalt er det 197 aktive bedrifter i Hitra kommune i 2012 – en økning fra 103 aktive bedrifter i 2000. Dersom man inkluderer enkeltmannsforetak i dette tallet er det 1050 virksomheter på Hitra. Verdiskapingen på Hitra er variert, men hovedtyngden av næringsaktiviteten er rettet inn mot havbruksnæringen.
Det er verdt å merke seg at utviklingen innen handel viser at næringen har lykkes med grep for å hindre handelslekkasje og at man har fått en større andel arbeidsplasser innenfor virksomhetsområdet, se figur 6 side 19. Dette er et positivt trekk som kommunen må bygge videre på.

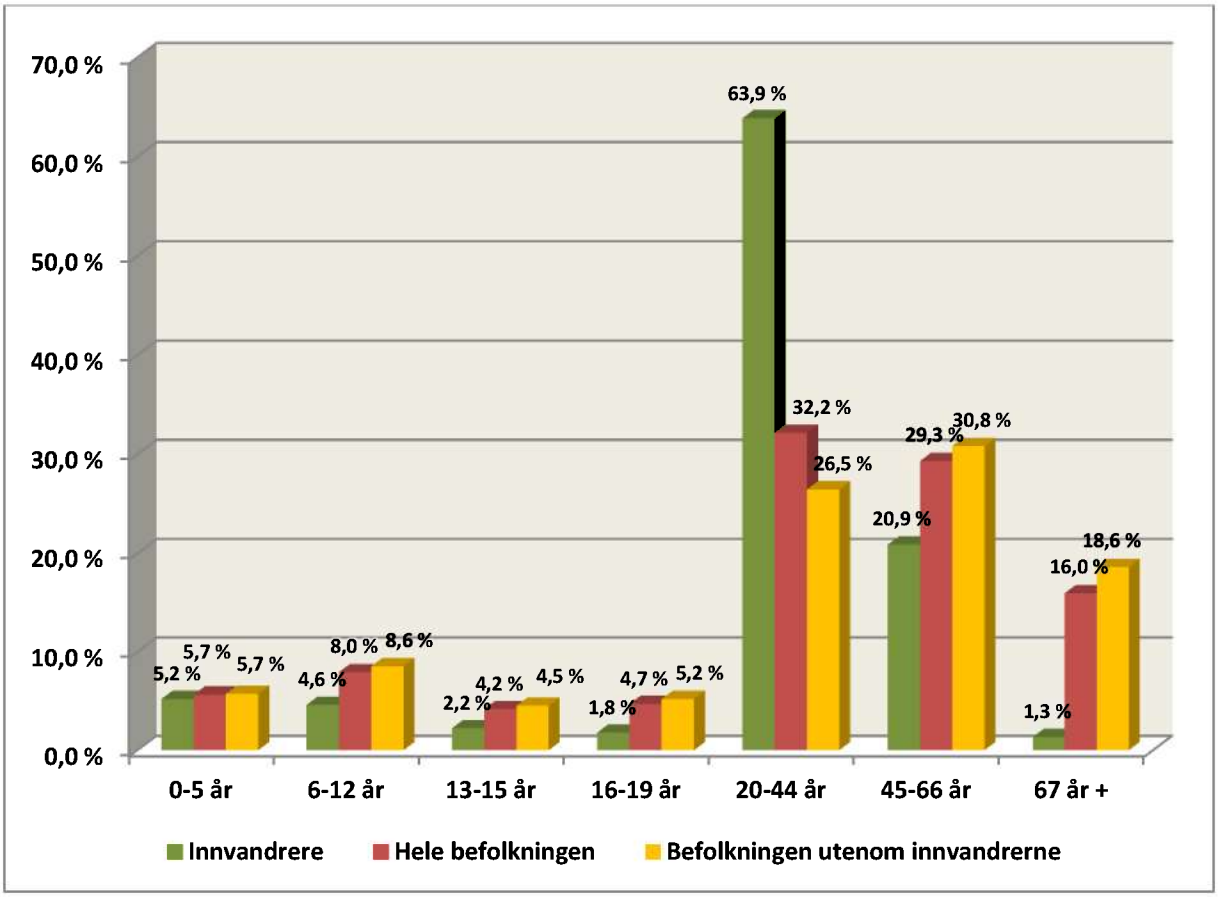

Figur 2 Befolkningssammensetning Hitra 01.01.12

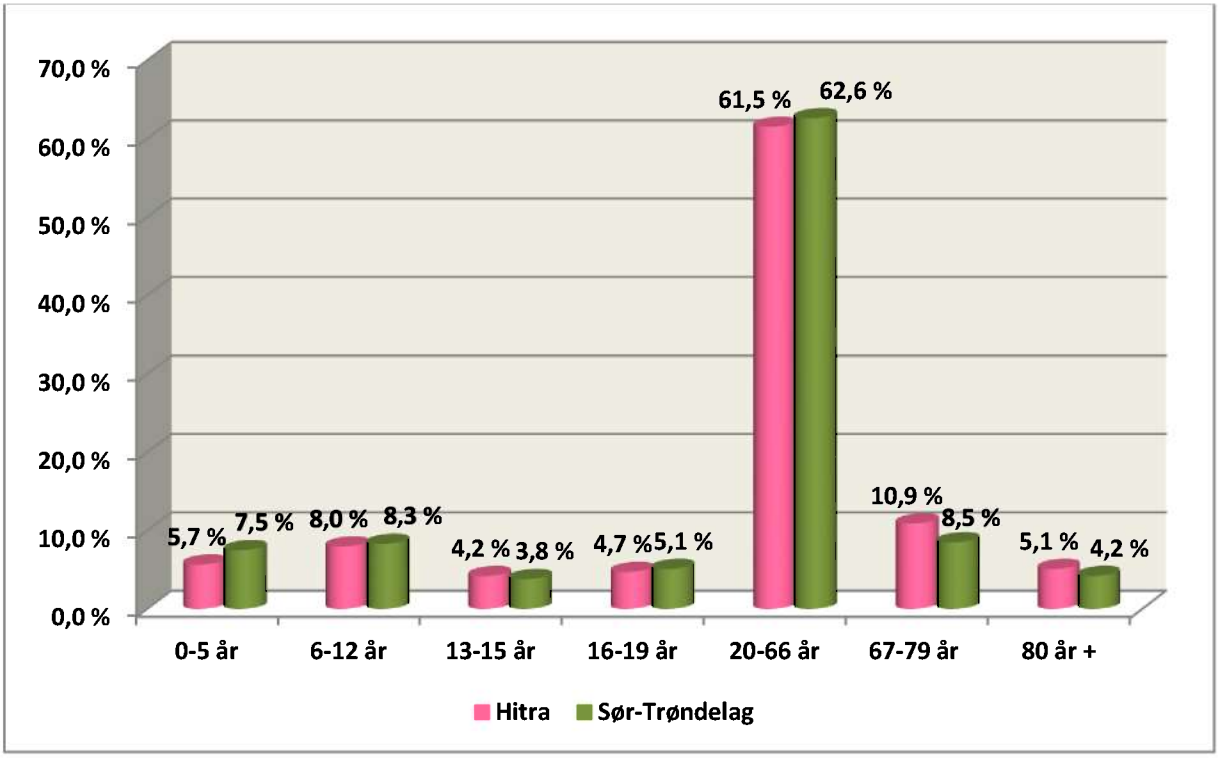

Figur 3 Alderssammensetningen på Hitra pr 01.01.12

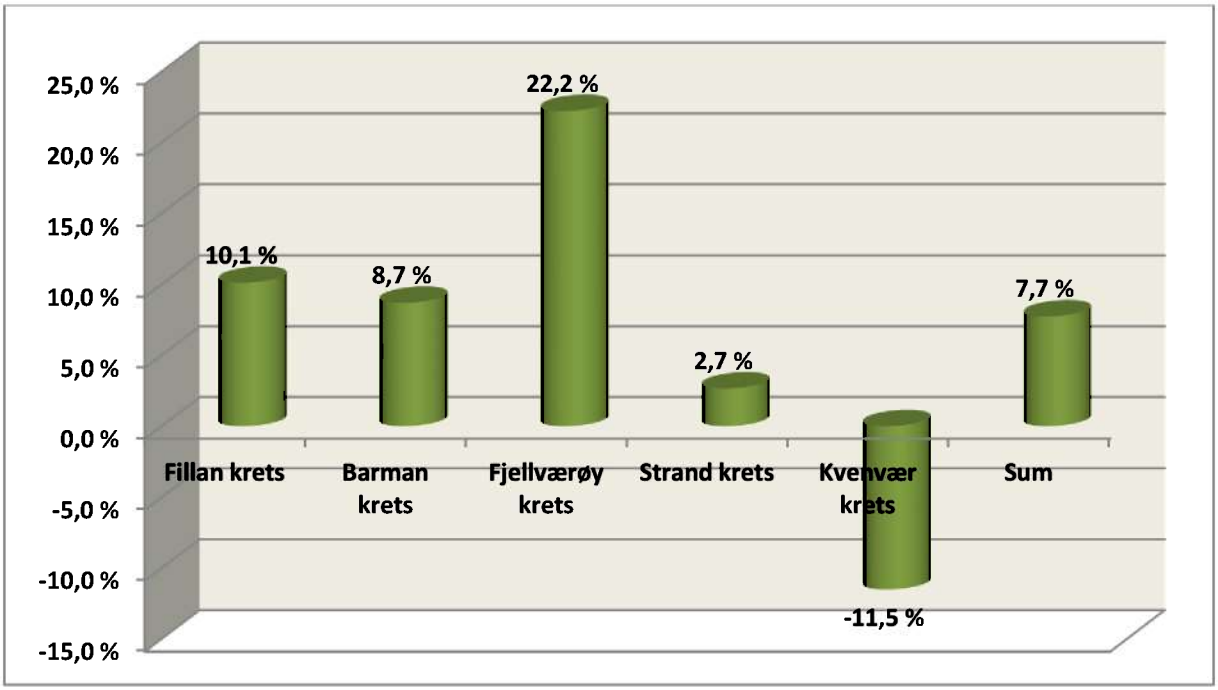

Figur 4 Kretsvis befolkningsendring 2007-2011

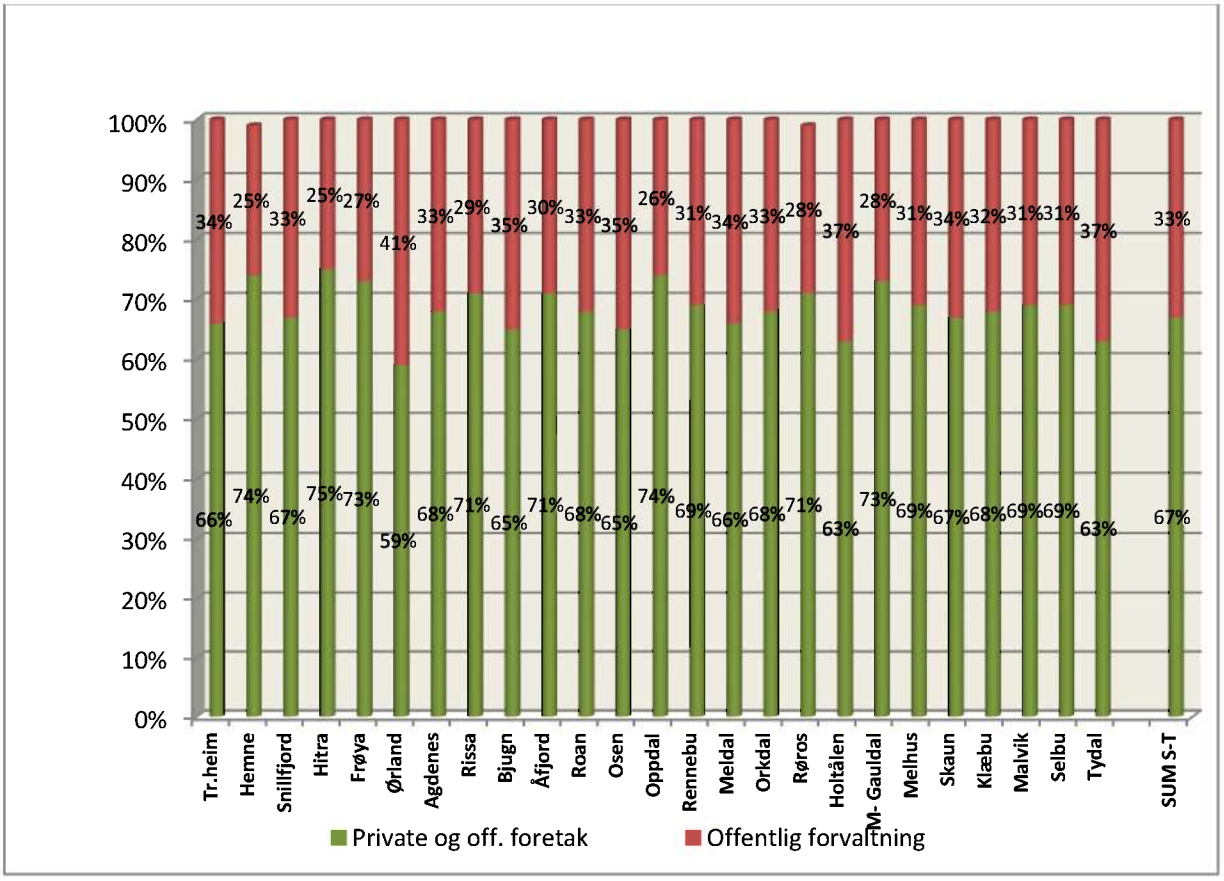

Figur 5 Fordeling av sysselsatte (bosatt i kommunene)

4.5.1 Kommunens tilgjengelige ressurser – økonomisk handlefrihet

Kommunens inntekter er i stor grad bestemt av forhold som kommunen ikke selv kan påvirke. Skatteinntekter og statlige overføringer utgjør hoveddelen av inntektene. Staten benytter kommuneøkonomien som et vesentlig redskap i den makroøkonomiske styringen fordi overføringene til kommunene i stor grad påvirker den samlede etterspørselen etter varer, tjenester og arbeidskraft. Hitra kommune har pr tiden en balansert økonomisk forvaltning. Det må likevel bemerkes at store deler av inntektene pløyes i dag inn i drift samtidig som investeringsnivået er høyt. For å sikre en bærekraftig økonomi frem mot 2024, blir det av stor betydning å prioritere oppgavene som ligger foran kommunen slik at man har god balanse mellom inntekts- og investeringsnivå.

Internasjonal økonomi er for tiden inne i en lavkonjunktur som skaper utfordringer for hele verdensøkonomien. Noen av konsekvensene bl.a. i Europa er høy arbeidsledighet, lavere økonomisk handlefrihet og store økonomiske markedsutfordringer. Det er vanskelig å forutsi hvor lenge krisen vil pågå og hvordan man skal komme ut av den, men det er viktig å ha dette som bakteppe for forståelsen av utviklingen i egen kommune. Majoriteten av Hitras næringsliv står for eksport til utlandet og man har et noe ensidig næringsliv. Markedsutfordringene må derfor følges nøye for å kunne reagere raskt ved behov. Ettersom arbeidsledigheten øker i Europa, vil det også være muligheter for at tilflytningstrenden til Hitra-Frøya regionen øker, i og med at området allerede er et godt etablert arbeidsmarked for utenlandsk arbeidskraft.

4.5.2 Utfordringer og eventuelle omstillinger i næringslivet

Det blir i kommuneplanprosessen viktig å forstå de utfordringer som finnes for næringslivet på Hitra i dag. Dersom det viser seg nødvendig, er det av betydning at man tenker nye tanker samtidig som man viderefører dagens suksessfaktorer. Omstilling kommer ikke av seg selv. Den drives frem av flere aktører (næringsaktører, samfunnsaktører og politiske aktører). Omstilling i næringslivet kan for eksempel oppfylles med godt gründermiljø, konkurranse- og utviklingsorienterte bedrifter, samarbeid mellom bedriftsmiljøer, offentlige myndigheter, forsknings- og utdanningsmiljøer og gjennom gode kommunale tjenestetilbud.

En av utfordringene som kommunen må ta i betraktning, er hvordan man kan demme opp mot eventuell fraflytting ved endringer i arbeidsmarkedet. I dag er kommunen sårbar for eventuelle strukturendringer og nedleggelser innenfor havbruksnæringen. En slik endring vil i dag i verste fall medføre radikal fraflytting. Se også oversikten over sårbare kommuner i figur 7 side 19.

Det er viktig å merke seg at i andre distriktskommuner er det dokumentert at man også kan oppnå suksess som kommune dersom man arbeider godt for å tilby befolkningen gode kommunikasjonslinjer for pendling ut av kommunen til arbeidsplasser i nabokommuner eller nærliggende regioner. På denne måten kan befolkningen ha et større arbeidsmarked tilgjengelig og flytting vil ikke være det eneste alternativ.

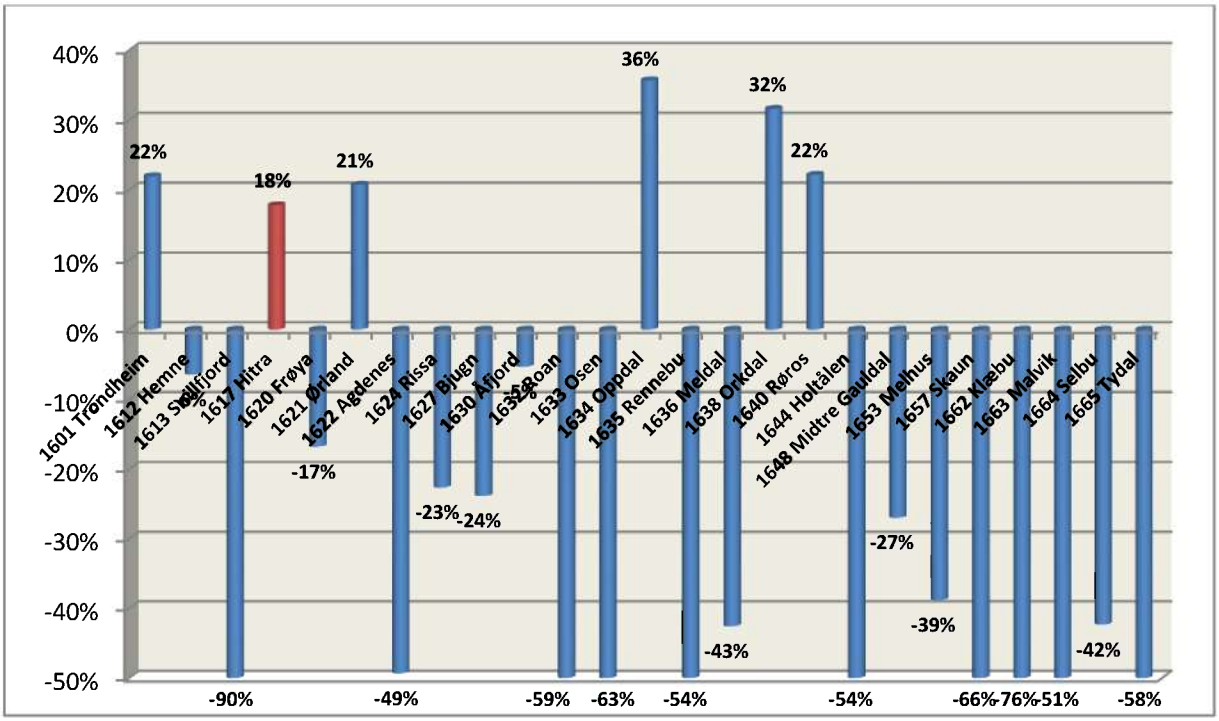

Figur 6 Detaljvarehandel 1. halvår 2012 i % av landsgjennomsnitt

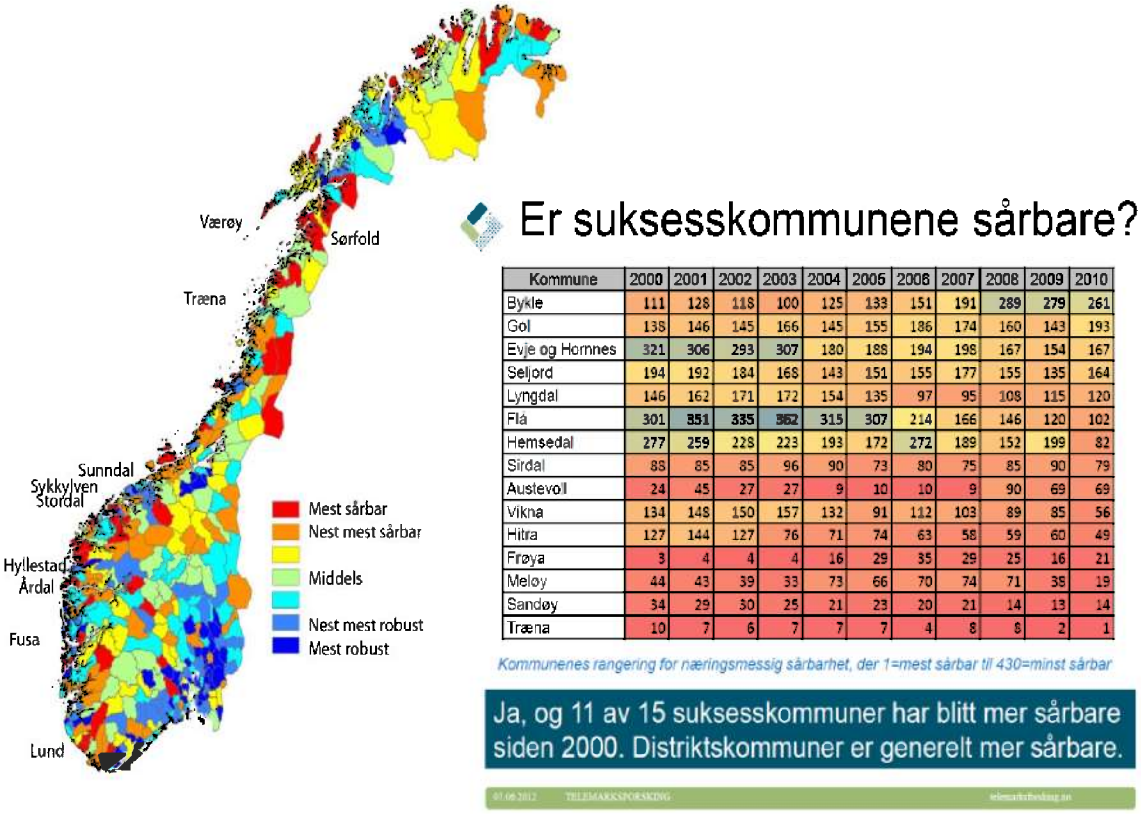

Kommune	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Bykle	111	128	118	100	125	133	151	191	289	279	261
Gol	138	146	145	166	145	155	186	174	160	143	193
Evje og Hornes	321	306	293	307	180	188	194	198	167	154	167
Seljord	194	192	184	168	143	151	155	177	155	135	164
Lyngdal	146	162	171	172	154	135	97	95	108	115	120
Flå	301	351	335	352	315	307	214	166	146	120	102
Hemsedal	277	259	228	223	193	172	272	189	152	199	82
Sirdal	88	85	85	96	90	73	80	75	85	90	79
Austevoll	24	45	27	27	9	10	10	9	90	69	69
Vikna	134	148	150	157	132	91	112	103	89	85	56
Hitra	127	144	127	76	71	74	63	58	59	60	49
Frøya	3	4	4	4	16	29	35	29	25	16	21
Meløy	44	43	39	33	73	66	70	74	71	38	19
Sandøy	34	29	30	25	21	23	20	21	14	13	14
Træna	10	7	6	7	7	7	4	8	8	2	1

Figur 7 Oversikt over sårbarhet i Kommune-Norge

4.5.3 Næringsområdet på Jøstenøya, Hitra kysthavn og Hitra Industripark

Kommunen satser stort på næringsområdet på Jøstenøya og Kalvøya. Dersom området utbygges maksimalt, vil dette kunne medføre svært mange nye arbeidsplasser og en betydelig tilflytting. I arbeidet med samfunnsplanen blir det derfor viktig å vurdere boligutviklingen i kommunen med fokus på attraktive boligområder og botilbud, og tilrettelegging innenfor andre deler av kommunens drift for å kunne tilby et godt tilflytningstilbud.

4.5.4 Kommunens mulige engasjement i næringslivet

Hitra kommune har et tett samarbeid med lokalt næringsliv. Likevel er næringsplanen SUN[19] (Strategisk Utviklingsplan for Næring) skilt fra samfunnsplanen.

Næringslivets utvikling og forutsetninger henger tett sammen med de forutsetninger kommunen har å jobbe etter. Antallet arbeidsplasser påvirker hvor mange barnehagepasser og skoler kommunen skal ha. Arbeidsmarkedsutviklingen har innvirkning på tilflytting i kommunen og har stor innvirkning på bosettingsmønsteret. Det er derfor av betydning at samarbeidet mellom næringsliv og kommune fortsetter å være nært slik at kommunen kan handle raskt dersom endringer skjer.

Kommunen kan bidra på flere måter som tilrettelegger for nyskaping og næringsutvikling. Aktivt engasjement fra kommunen er viktig for å utvikle lokalt næringsliv, både når det gjelder tilbud om gode kommunale tjenester til næringslivet og støtte til nyetablerere.

Kommunen har frem til i dag støttet Hitra Næringsforening med betydelige summer for å være felles talerør for kommunens næringsliv. Det vil i prosessen med samfunnsplanen være viktig å få godt samarbeid med foreningen for å få en plan som tar opp i seg den utvikling man synes er nødvendig for fortsatt vekst innen næringslivet.

Sysselsettings- og næringsutvikling:

- Hvordan må kommunen legge til rette for næringsetableringer?
- Hvilken type arbeidsplasser bør kommunen arbeide for å tiltrekke seg?
- Hvordan skal vi motvirke sårbarheten i Hitras næringsliv?
- Hvordan kan Hitra bli en del av en større bo- og arbeidsregion?
- Hvilke møtepunkter mellom næringsliv og kommune skal vi ha?
- Kan Hitra også bli en pendlerkommune i større grad (bo på Hitra – arbeide utenfor kommunen)?

4.6 TEKNISK INFRASTRUKTUR, BEREDSKAPSHENSYN OG SAMFUNNSSIKKERHET

Det er viktig å avklare hva kommunen skal prioritere av bygging og drift i årene som kommer. Det blir også viktig å avklare i hvilken grad kommunen skal benytte utbyggingsavtaler.

Kommunen arbeider aktivt og målbevisst med å forebygge uønskede hendelser, unngå å skape nye risikoer og å redusere skadevirkningene dersom uønskede hendelser inntreffer. Alle mål i kommunens planer skal vurderes i forhold til beredskapshensyn og samfunnssikkerhet.

[19] Adresse til nettsted: http://www.hitra-naeringsforening.no/images/SUN/levendehitra_strategi071206.pdf

4.7 BARNEHAGE OG SKOLE

Et godt skole- og barnehagetilbud både kvalitets- og kapasitetsmessig er viktige suksessfaktorer i et lokalsamfunn. Oppvekstsektorens kvalitetsmessige innhold vil være en viktig diskusjon i samfunnsplanen. Dette punktet vil kunne ha stor betydning for valg av bostedskommune for tilflyttende barnefamilier. Gode fagmiljøer i oppvekstsektoren vil også kunne medføre at det blir lettere å få rekruttert ny arbeidskraft inn i skole- og oppvekstsektoren.

Lokalisering av barnehager og skoler er også et tilbakevendende diskusjonstema, og det legges ofte vekt på at grendestrukturen har behov for det samlingspunkt som en skole eller barnehage er. Det vil i arbeidet med samfunnsplanen også være nødvendig å se på lokalisering opp mot kommunens tilgjengelige ressurser, samt at man får gode diskusjoner i grendene for hvordan man får en best mulig struktur.

4.8 KULTUR, IDRETT OG FRILUFTSLIV OG FRIVILLIGHETEN

Gode muligheter for kultur, idrett og friluftsliv er viktig fordi det bidrar til å styrke lokal identitet og tilhørighet. Kulturformidlingen er også viktig opp mot tilflyttere da dette kan medføre større grad av tilhørighet og følelse av integrering.

Det er også viktig i et folkehelseperspektiv å skape aktivitet og trivsel i lokalsamfunnet.

Svært mange av Hitras innbyggere er i dag organisert i ulike lag og foreninger. Disse organisasjonene gjør et formidabelt arbeid opp mot både integrering, samfunnsbygging og folkehelse i tillegg til å utøve den enkelte lag og forenings aktivitet. Det vil bli lagt vekt på samarbeid med Hitras lag, foreninger og Hitra Kultursenter i kommuneplanprosessen for å sikre at man har et avstemt gjensidig forventningsnivå og en plan som tar opp i seg kunnskapen og engasjementet som finnes i lokalsamfunnet.

4.9 HELSE OG OMSORG

Ny folkehelselov har som tidligere nevnt i dokumentet, trådt i kraft siden forrige rullering av samfunnsplanen for Hitra. Arbeidet med folkehelse krever tverrfaglig samarbeid i hele kommunen. Folkehelseloven gir kommuner, fylkeskommuner og statlige myndigheter ansvar for å fremme folkehelse. Mens kommunehelsetjenesteloven la oppgavene direkte til helsetjenesten i kommunen, er nå ansvaret løftet til kommunen som sådan, og prinsippet om å fremme folkehelse i alle sektorer (”helse i alt vi gjør”) gjelder for kommune, fylkeskommune og stat. Dette innebærer at helsehensyn skal integreres i beslutningsprosesser og for eksempel i utøvelse av rollen som eier av virksomhet og eiendom, arbeidsgiver, utviklingsaktør, tjenesteyter m.v.

Kommunen har også ansvar for å sørge for gode og forsvarlige helse- og sosialtjenester til alle som trenger det, uavhengig av alder eller diagnose. God helse i befolkningen er en vesentlig ressurs i dagliglivet og for sosial og økonomisk utvikling.

Samhandlingsreformen legger også føringer for hvordan kommunen skal bygge opp sitt helsetilbud. Målet med samhandlingsreformen er å forebygge mer, behandle tidligere og samhandle bedre.

Pasienter og brukere skal få tidlig og god hjelp når de trenger det nærmest mulig der de bor. De skal få rett behandling til rett tid på rett sted, gjennom et helhetlig og koordinert helse- og omsorgstjenestetilbud.

Inkluderende samfunn:

- Hvordan kan vi arbeide for at Hitra blir et mer inkluderende samfunn?
- Hvordan kan vi arbeide tydelig og målrettet med universell utforming?
- Hvordan kan vi utvikle og fremme tilbud og treffsteder som fremmer fysisk og psykisk helse?

4.10 LIVSLØPSTANKEGANGEN OG TVERRFAGLIG SAMARBEID

I dagens organisering av kommunens administrative struktur, er det lagt vekt på sektoriell oppdeling. Dette er en tradisjonell oppbygging som også speiler inndelingen av departementene i Norge. Innenfor mange fagfelt er det etter hvert stort behov for tverrfaglig samarbeid både for å oppnå et bedre resultat og å unngå dobbeltarbeid innenfor områder. Flere av lovene som er vedtatt de siste årene slik som folkehelseloven, medfører et krav til kommunene om tverrfaglighet for i det hele tatt å kunne gjennomføre lovens intensjoner. Et av prinsippene i folkehelseloven er å drive forebygging så tidlig som mulig. Ved forebygging gjennom tidlig innsats og tverrfaglighet i en sømløs organisasjon vil man i større grad være i stand til å unngå store kostnader i senere faser av folks liv. Det å ha fokus på det kommunale livsløpet gjennom livsfasene i et tverrfaglig perspektiv vil dermed i større grad sikre at ressursene knyttet til de kommunale tjenestene blir optimalisert. For å lykkes med dette kreves det at hele organisasjonen er oppgavefokusert i et tverrfaglig perspektiv og har mindre fokus på ansvarsområder og eget rammeområde.

Livsløpstankegangen og tverrfaglighet:

- Hvilke fagområder har vi behov for samarbeid innenfor?
- Hvordan organiseres det tverrfaglige samarbeidet?
- Hvordan skal vi få til mer effektiv ressursutnyttelse og bedre kvalitet?

4.11 VIKTIGE FOKUSOMRÅDER FOR PLANARBEIDET

Faktorene for suksess ble oppsummert under kap. 4.2. Det er også i dette dokumentet oppsummert andre utviklingstrender som har samfunnsmessig betydning. Hitra lykkes med mye den dag i dag, men for å lykkes enda bedre ønsker vi å ha fokus på følgende områder i arbeidet med samfunnsplanen:

- Bolyst og utvikling av gode bomiljø
- Hvordan styrke kommunikasjons-tilbudet fra/ til Hitra for å gi bedre pendlemuligheter/ bli en del av en større bo og arbeidsregion?
- Hva er god integrering for oss og våre nye innbyggere?
- Hvordan stimulere til tilflytting og befolkningsvekst?
- Hvordan styrke bredden i næringslivet på Hitra samtidig som man arbeider for god vekst i eksisterende næringer og dyrker «god-foten» (jf. Eggens filosofi om å spille hverandre god)?
- Hva skal Hitras samfunnsmessige rolle i regionen være?
- Hvordan begrense skadevirkninger ved en eventuell nedlegging av større bedrifter i kommunen?
- Hvordan skal vi arbeide for å bedre folkehelsen i kommunen?
- Hvordan arbeider vi med trafikksikkerhet i kommunen?
- Hvordan skal kommunens organisasjon i større grad arbeide tverrfaglig?

5 PROSESS, FREMDRIFTSPLAN OG OPPLEGG FOR MEDVIRKNING

I et planarbeid er ofte den avgjørende faktoren medvirkning fra de parter som planen vil ha betydning for. Det er viktig å sørge for en åpen, bred og tilgjengelig medvirkningsprosess.

Når man skal foreta konkrete grep er det en del momenter som er viktig å ha fokus på:

- Åpenhet i alle prosesser
- Involvere barn og ungdom
- Mobilisere ildsjeler – de som alltid mener masse og som av og til kan forandre verden
- Engasjere eldre og grupper som ofte er godt synlige
- Ha tematiske møter med kafedialog, kulturopplevelse og god regi

5.1 DIALOG OM HITRAS UTVIKLING OG FREMTID

Det å finne den gode plan som legger til rette for god utvikling med sterk vekst og som har fokus på gode strukturer for både internt og eksternt arbeid, er utfordrende.

Man må benytte ulike metoder for å kunne finne de gode løsningene. En av de største utfordringene for kommunen er sannsynligvis en eventuell omstrukturering eller nedleggelse i næringslivet som sannsynligvis ut fra dagens situasjon får konsekvensen fraflytting.

For å kunne finne gode avbøtende tiltak for dette temaet, velger man å arbeide med scenarioer. Arbeid med scenarioer er tatt opp i kap. 5.1.1.

Det vil også gjennomføres kommuneplan-kafé. Dette er beskrevet nærmere i kap. 5.2.1.

Dialog underveis i planarbeidet skal bidra til å finne gode forslag til løsninger og mål som er konkrete og som er gjennomførbare i forhold til perspektivet i planen.

5.1.1 Arbeid med scenarioer

Det er flere grunner til at scenarioer oftere tas i bruk i forbindelse med kommunale planprosesser. Fordelen med en scenariobasert planleggingsprosess er at man tar høyde for flere ulike mulige utviklingsbaner for samfunnet. På denne måten er det også lettere å identifisere kritiske punkter kommunen må ta hensyn til i planleggingen. Scenariobeskrivelser utarbeides av kommunens administrasjon. Scenarioprosessen gjennomføres av formannskap og rådmannens ledergruppe.

Tema for scenarioene:

- Sterk vekst i befolkning samt vekst i arbeidsplasser
- Utflating av vekst i befolkning arbeidsmarkedet flater ut
- Bedrifter flytter ut, sterk fraflytting

Scenarioer eller fremtidsbilder, er ulike fortellinger om hvordan et samfunn kan se ut en gang i fremtiden, altså historien om hvordan samfunnet kan utvikle seg fra i dag til et bestemt tidspunkt.

Scenarioene er verken planer, strategier, ønskebilder eller visjoner, men karikerte fremtidsbilder som skal danne grunnlag for en debatt. Virkelighetens Hitra vil i framtida kunne inneholde elementer fra alle scenarioene.

Det er viktig at bildene man kommer frem til er troverdige fremtidsbilder som skaper engasjement. Disse må også være spennende, illustrerende og skape fremtidstro, kanskje spesielt blant barn og unge.

5.2 OPPLEGG FOR MEDVIRKNING

Alle som utarbeider og fremmer planforslag har plikt til å legge til rette for aktiv medvirkning (pbl § 5-1). Kommunen har en særskilt oppgave med å tilrettelegge for grupper som ellers ikke så lett kommer til orde i planprosessen. I loven er barn og unge spesielt nevnt. Medvirkningen vil følge plan- og bygningslovens bestemmelser om prosess, og i tillegg legges det opp til følgende dialog:

5.2.1 Kommuneplan-kafé, møter med fokus på tema

Under tilrettelagte møter vil kommunens administrative og politiske ledelse invitere til diskusjoner rundt de mest vesentlige muligheter og utfordringer som kommunen må ha fokus på i framtida. Temaene som foreslås er:

- Inkludering

- Det gode liv på Hitra/ de myke verdier - bolyst
- Transport- og kommunikasjons-muligheter i framtida
- Barn og unges fremtid – «å bestemme sjøl»
- Næringsutvikling
- Folkehelse/ mestring
- Ildsjel-politikk

5.2.2 Arbeid med tverrfaglig organisasjonsmetodikk

Arbeidet med å finne den riktige formen for tverrfaglig arbeidsmetodikk i kommunens organisasjon vil pågå sammen med øvrig arbeid med samfunnsplanen. Resultatet av kommuneplanprosessen vil være førende for dette arbeidet. Det vil bli oppnevnt arbeidsgrupper bestående av representanter fra flere fagområder som ut fra lovtekst om folkehelse skal arbeide frem hvordan kommunen som organisasjon kan oppnå bedre resultater med fokus på forebygging. Gruppene vil bli nedsatt og vil få mandat til å arbeide frem konkrete løsninger for behandling.

5.2.3 Media og nettbasert informasjon

Kommunens internettsider vil til enhver tid gi oppdatert informasjon om planarbeidet. Her vil man finne saker som skal til behandling, tidligere vedtak, grunnlagsrapporter og oversikt over fremdrift.

5.3 ORGANISERING AV KOMMUNEPLANPROSESSEN

Ansvar og ledelse av kommuneplanleggingen iht. plan- og bygningslovens § 9-1 er kommunestyret, mens formannskapet fungerer som kommuneplanutvalg og politisk prosjektgruppe.

Det administrative ansvaret for kommunens planleggingsoppgaver etter plan- og bygningslovens § 9-2 har rådmannen som er leder av kommunens administrasjon. Det settes ned en administrativ prosjektgruppe med rådmannen i spissen.

Administrativ referansegruppe for samfunnsplanen vil være oppnevnte personer fra rammeområdene: drift, kultur, helse, oppvekst og barnerepresentanten.

Hitra ungdomsråd, eldres råd og brukerrådet vil involveres etter behov underveis i planprosessen.

5.4 FREMDRIFTSPLAN

Fase		Ansvar	Tidsrom
1	Skisse til planprogram	Administrasjonen	Oktober/ November/ Desember 2012
2	Orientering/ drøfting i planutvalget. Utlegging til off. ettersyn	Formannskapet	Januar 2013
3	Annonsere høring av planprogram og melde oppstart av arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel	Administrasjonen	Januar 2013
4	Samråd med offentlige sektormyndigheter, nabokommuner	Administrasjonen	Februar 2013
5	Høringsfrist planprogram		Mars/ april 2013
6	Fastsetting av planprogram i kommunestyret	Kommunestyret	Mai 2013

7	Kafémøter/ temamøter	Administrasjonen/ politikere/ frivillige	April/ Juni/ August 2013
8	Utarbeide skisse for samfunnsdelen	Administrasjonen	Mai/ Juni 2013
9	Møter med sektorinteresser og næringsliv	Administrasjonen/ Formannskapet	Juni/ August 2013
10	Utarbeide forslag til samfunnsdelen	Administrasjonen	Mai/ Juni/ Juli/ August 2013
11	1. gangs behandling: Utlegging til offentlig ettersyn av samfunnsdelen	Formannskapet	Oktober 2013
12	Samråd med offentlige sektormyndigheter om planforslag	Administrasjonen/ Formannskapet	Oktober 2013
13	Høringsfrist kommuneplan		Desember 2013
14	2. gangs behandling: Formannskapets innstilling til kommunestyret	Formannskapet	Desember 2013
15	Sluttbehandling og vedtak av kommuneplan	Kommunestyret	Desember 2013/ Januar 2014